

Pilar

Časopis za
društvene i humanističke studije

Godište XIX. (2024.), broj 34

PROJEKAT

PILAR
Časopis za društvene i humanističke studije
Godište XIX. (2024.), broj 34
ISSN 1846-3010

Nakladnik:

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar; Marulićev trg 19/1., Zagreb; www.pilar.hr

Za nakladnika:

Željko Holjevac

Glavni urednik:

Mislav Gabelica

Zamjenik glavnog urednika:

Ivo Turk

Uredničko vijeće:

Heinrich Badura (Beč), Carl Bethke (Leipzig), Sandra Cvikić (Vukovar), Ljiljana Dobrovsak (Zagreb),
Vlatka Dugački (Zagreb), Gabor Egry (Budimpešta), Renata Glavak Tkalić (Zagreb),
Caroline Hornstein-Tomić (Zagreb), Ivan Hrstić (Zagreb), Božidar Jančiković (Zagreb),
Tomislav Jonjić (Zagreb), Katica Ivanda Jurčević (Zagreb), Husnija Kamberović (Sarajevo),
Stjepan Matković (Zagreb), Josip Mihaljević (Zagreb), Ljudmila Mindova (Sofija), Hrvoje Petrić (Zagreb),
Milica Prokić (San Domenico di Fiesole), Tomasz Pudlocki (Krakov), Andrej Rahten (Ljubljana),
Krešimir Regan (Zagreb), Ivan Rogić (Zagreb), Ines Sabotić (Zagreb), Dinko Šokčević (Pečuh),
Ivana Žebec Šilj (Zagreb), Dražen Živić (Vukovar)

Tajnica uredništva:

Matea Milak

Lektorica:

Jasenka Ružić

Prijevod i lektura sažetaka:

Marija Perišić

Oblikovanje, prijelom i priprema za tisak:

Zlatko Rebernjak

Tisak:

ITG, Zagreb

Časopis izlazi jedanput godišnje.

Cjelovit sadržaj časopisa dostupan je na mrežnim stranicama Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar: www.pilar.hr

Cijena primjerku je 5€

Rukopisi se šalju na:

Časopis PILAR, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

Marulićev trg 19/1., HR-10000 Zagreb

E-mail: casopis.pilar@pilar.hr

Telefon: (+385 1) 4886-800

Uredništvo ne odgovara za navode i gledišta
iznesena u pojedinim prilogima.

Copyright © 2024. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

1987
Pilar

ČASOPIS ZA
DRUŠTVENE I HUMANISTIČKE
STUDIJE

34



Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
Zagreb, 2024.

Dr. **Ivo Pilar** (Zagreb, 1874.—1933.), po struci pravnik i ekonomist (studirao u Beču i Parizu). Od početka XX. stoljeća do 1920. živi i radi u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Tuzla), potom do smrti u Zagrebu. Sudjelovao i u političkom životu: do jeseni 1918. zalagao se za održanje višenacionalne i multikulturne Austro-Ugarske Monarhije, ali pod uvjetom da se — u državno-političkom i nacionalno-političkom smislu — *reformira*, o čemu je napisao nekoliko važnih programskih spisa. U novostvorenoj južnoslavenskoj državi (Kraljevina SHS — Kraljevina Jugoslavija) politički je proganjan. Znanstvenik i publicist širokih interesa (umjetnost, povijest, sociologija, psihologija, demografija, politička geografija itd.). Najvažnija djela: studija *Secesija* (Zagreb 1898., kojom stječe »legitimaciju teoretičara modernizacije«), stručni rad o recepciji Općeg austrijskog građanskog zakonika u Bosni i Hercegovini (*Entwicklungsgang der Rezeption des Österreichischen ABG in Bosnien und Herzegowina...*, Wien, 1911.), opsežna studija *Die südslawische Frage und der Weltkrieg* (Beč, 1918., pod pseudonimom L. v. Südland), pionirski rad u hrvatskoj psihologiji (*Borba za vrijednost svoga »Ja«*. *Pokus filozofije slavenskog individualizma*, Zagreb 1922.), političko-ekonomska studija *Immer wieder Serbien. Jugoslawiens Schicksalsstunde* (Berlin, 1933., pod pseudonimom Florian Lichtträger).

Sadržaj

PRVI SVJETSKI RAT U KULTURI SJEĆANJA. ZABORAVLJENA BAŠTINA

- 9** Ljiljana DOBROVŠAK:
Projekt: Prvi svjetski rat u kulturi sjećanja. Zaboravljena baština
- 23** Vijoleta HERMAN KAURIĆ:
Hrvatske dvojbe oko komemoriranja stogodišnjice Prvog svjetskog rata
- 45** Amra ČUSTO:
Politike sjećanja i spomenici Prvog svjetskog rata u Bosni i Hercegovini
- 71** Monica PRIANTE:
»Ai caduti la patria riconoscente«. Memorijalizacija talijanskih vojnika poginulih u Prvome svjetskom ratu
- 91** Karlo RUKAVINA:
Osvrt na okrugli stol *Prvi svjetski rat — zaboravljena baština* u Senju, 16. ožujka 2023.

R A S P R A V E

- 115** Blanka MATKOVIĆ:
Hrvatski protukomunistički otpor u Imotskoj krajini:
djelovanje križarske organizacije na području Ciste Velike (1945.)
- 155** Nikola PERKOVIĆ:
Reorganizacija sustava poslovnih banaka u karlovačkom kotaru
(1965.—1966.)
- 187** Marta HAMZIĆ:
*Prostorna analiza međudnosa vodnih područja i
naseljenosti Srednje Like*

P R I K A Z I

- 205** Ivan Lipak, *Svjedočanstva glinskih logoraša* (Andrea Briješki)